

OLÁH ANDRÁS
Illyés Gyula
Egy mondat az asszonyi zsarnokságról

Hol zsarnokság van,
ott nő-ármány van,
nemcsak a házasság-pokolban,
nemcsak az eltorzult mosolyban,

nemcsak az állandó zaklatásban,
a kérdőre vont éjszakákban,
a kifogatott zsebekben,
a meglesett sms-ben,

nemcsak a szigorú arcvonásban,
a kedvezménymegvonásban,
nemcsak a torkodra keseredő sörben,
a meghunyászkodó ökölben,
a tiltásban, a vádban,
az állandó szabadsághiányban...

hol házasság van,
ott zsarnokság van,
nemcsak a kalapot viselő nőben,
nemcsak a fodros főkötőben,
de minden gúnymosolyban
minden villanásban,

szózuhatagban, indulatban,
fakanálba gyúrt haragban,
a sercegő zsírban,
a házasságsírban,
az elbarikádózott nászi ágyban,
a kihunyásra ítélt vágyban...

hol asszonytárs van,
ott zsarnokság van,

ott a házasság munkatábor,
s lehetsz bár kőből, lehetsz fából,
nincs már szív, mely összetákol,
nincs szerelem, mely veled számol,

hol házasság van,
ott zsarnokság van
minden asszonyi szeszélyben,
minden lobogó vádbeszédben,

megcsúfolt érényben,
széjjel dúlt reményben,
a színésznőkbe döfött törben,
a vérpiros Mária-kendőben,

hol zsarnokság van, ott minden hiába,
a hűség is csak szimpla álca,
az ágy is már csak kárpát,
mi a halálnak újabb színt ad,

és hiába kémlélődsz ki e körből,
ő néz rád mindenik tükörből,
figyel, hiába nyafognál
– fogoly vagy biz' a,
s egy nő a foglár.

Ady Endre Rózsafa-vonóként

*Rózsafa-vonóként mély zöngésű húrhoz
Súrlódjék ez írás Móricz Zsigmond úrhoz.*
Ja, hogy ezt egyszer már elsütöttem volna?
Rá se ránts, ez csupán éberségi próba
– hogy figyelsz-e arra, amit írok néked,
s hogy kiengedd végre a behúzott féket...
Hagyd a munkát Zsigám, lazítsunk egy csöppet!
Igyunk kis vörösbort, az ihlet is több lesz!

Tudod, a versekben az ember nem kertel,
 ezért is kereslek őszinte reménnyel.
 Egy *boldog emberről* írskáltál a minap,
 tuti, nem magadról – hisz tudom, hogy ki vagy.
 Sorsod az árnyékból szabadítsd ki végre,
 s makacs szívedben is legyen végre béke!
 Kocsmázzunk, vigadjunk, hajtsunk fel kurvákat!
 Címlapon hoz – meglásd –, tucatnyi bulvárlap!

Dobjunk sutba nyomban minden komor terhet,
 a szatmári vidék vidámságra termett!
 Élj hát te is akként, mint atyáid éltek:
 szilvórium nélkül felkelni is vétek!
 Jó homoki borból tölts utána bőven,
 és ne csak a főztjét szeresd a nőben!
 Jöjj velem, elviszlek egy kalandos útra,
 pislogni fog tőle majd a Káma-szútra...

Bóklásszunk egy csöppet a Rákóczi téren,
 tudod, mostanában az maga az Éden.
 Kifinomult lelkek sorjáznak a placcon,
 olyat tudnak, amit nem tud Janka asszony...
 Gyere Zsigám, hallom, húzzák a nótánkat!
 Karinthy és Babits régóta gyantáznak.
 Koccintsunk hát hamar, s keressünk múzsákat
 – pusztuljon belőlünk keserv és búbánat.

Babits Mihály és Karinthy Frigyes négykezese Csécsei anzix

„Csécsén cseperedtél, Csibékkal csevegtél”
– ezt Frici fejéből fújta a menetszél –
ragaszkodott hozzá, hogy alliteráljak,
pedig már nem trendi – fintor rá a válasz.

Minap Csécsén jártam – a szülői házban –
csöpörgött az eső, kicsit el is áztam.
Kobakom bevertem a szemöldökfába,
dudor is nőtt rajta – nem mentem hiába.

Kiderült már rég, hogy mégsem itt születted,
olyan ez, mint az elvesztett szüzesség:
hiába reklamálsz miatta utólag,
hamarabb hiszik el, hogy talán ufó vagy.

Van hát egy ház, mi most már a tiéd lett,
szobor is készült – azt hitték, igényled.
Keresték sokáig a tüzesgépet is,
amivel atyád egy vagyont a mennybe vitt.

Nem lett meg, de gyűltek bútorok és képek,
pár régi újságcikk és néhány regényed.
Kerek fordulónak most is ünnepelnek,
– s születnek efféle emlékező versek.

Könyveid? Nem fogynak... Bár még tanítanak,
de a sok fiatal úgy néz rád, mint a vak.
Az mondják, tolmács kell, mert nem értik szavad
– Lakatos Levente mostanság a divat.

S tudd meg hát, barátom, nincsen már „Nyugat” sem,
kitörlődünk innen – nem kell hozzá sasszem.
De aki Csécsén jár, s betoppan a házba,
meghajtja a fejét... Hogy ne verje a fába...